Inkoopstrategie Sociaal Domein

Gemeente Westerkwartier

Versie 13 oktober 2026

1. Inleiding

Het sociaal domein bevindt zich in een transitie. Als gemeente staan we voor een goede kwaliteit van ondersteuning, die aansluit bij de wensen van onze inwoners en die betaalbaar is. De huidige afspraken met de aanbieders die deze zorg leveren, lopen binnenkort af. De afspraken zijn geëvalueerd en op basis hiervan hebben we een nieuwe strategie vastgesteld voor het inkopen van jeugdzorg, WMO en basisondersteuning. De gemeente Westerkwartier heeft de wettelijke taak en is verantwoordelijk voor de zorg en ondersteuning op het gebied van opgroeien en educatie, werk en inkomen, welzijn en zorg, participatie en zelfredzaamheid. Dit omvat de uitvoering van de Jeugdwet, Participatiewet, Wmo en deels de Wet Publieke Gezondheid.

Deze inkoopstrategie vormt de essentiële brug tussen de strategische kaders — het *Beleidsplan Sociaal Domein 2024*, de *Stip op de Horizon Sociaal Domein 2026 – 2031 (bijlage 1)* en het *coalitieakkoord 2026-2030* — en beschrijft de strategie voor de inkoop van drie domeinen binnen het Sociaal Domein: Wmo, Jeugdhulp (lokaal) en Basisondersteuning.

Wat is een inkoopstrategie?
De inkoopstrategie is een strategie voor het gehele sociaal domein. Hierin wordt op basis van een analyse een koers beschreven voor de gewenste situatie. Deze koers wordt vertaald naar de onderdelen die beïnvloedbaar zijn door de inkoop. De inkoopstrategie beschrijft hoe inkoop kan bijdragen om de gewenste veranderingen te kunnen bereiken. De inkoopstrategie beschrijft op hoofdlijnen welke inkoopvormen het best passend zijn om de inhoudelijke doelen te kunnen behalen.

Leeswijzer
Hoofdstuk 1 tot en met 3 beschrijven de bredere context waarbinnen deze inkoopstrategie voor de drie genoemde domeinen is opgesteld. Hoofdstuk 4 gaat in op de voorgestelde verlenging van de overeenkomst voor lokale Jeugdhulp en Wmo. In verdere hoofdstukken (5 t/m 8) wordt de inkoopstrategie voor de Basisondersteuning, ook wel Welzijnswerk genoemd, nader uitgewerkt.

1.1 Aanleiding en doel

De komende jaren lopen diverse overeenkomsten binnen het sociaal domein af. Hierdoor moet de gemeente keuzes maken over de manier waarop ondersteuning in de toekomst wordt georganiseerd en ingekocht. De aflopende overeenkomsten bieden de gemeente de mogelijkheid om de inkoop van ondersteuning opnieuw in te richten, zodat deze aansluit bij de maatschappelijke ontwikkelingen, de ambities uit het Beleidsplan Sociaal Domein 2024 en de uitgangspunten uit de Stip op de Horizon. Het gaat om:

- Basisondersteuning. De huidige overeenkomst loopt af op 31 december 2027. Voor deze ondersteuning is geen verdere verlenging mogelijk, waardoor vóór die datum een nieuwe overeenkomst moet worden afgesloten. Deze overeenkomst kent een lumpsum financiering. Met een totale omvang van bijna 6,6 miljoen per jaar (dit is inclusief extra opdrachten vanuit externe financiering, structureel is 4,7 miljoen begroot). Basisondersteuning wordt momenteel uitgevoerd door Sociaal Werk De Schans. Zie bijlage 2 voor de volledige stand van zaken.

- Specialistische ondersteuning voor kinderen, jongeren en (jong)volwassenen vanuit de Jeugdwet en de Wmo. Deze overeenkomst omvat een breed pakket aan ondersteuning, waaronder drie vormen van lichte jeugdhulp en begeleiding en dagbesteding voor inwoners tot 75 jaar. De overeenkomst liep oorspronkelijk tot 1 januari 2027, is inmiddels verlengd tot 1 januari 2028 en kan nog eenmaal met één jaar worden verlengd tot 1 januari 2029. De ondersteuning wordt bekostigd op basis van daadwerkelijk geleverde ondersteuning (prijs × hoeveelheid).
- Hulp bij het huishouden voor inwoners vanaf 18 jaar en specialistische ondersteuning voor inwoners van 75 jaar en ouder vanuit de Wmo. De overeenkomst loopt tot 1 januari 2028 en kan nog eenmaal met maximaal 24 maanden worden verlengd. Er wordt gewerkt met een taakgerichte bekostiging waarbij vooraf budgetafspraken worden gemaakt.
- De regionale Open House-overeenkomst voor de uitvoering van diensten op grond van de Jeugdwet loopt tot en met 31 december 2027 (met de mogelijkheid tot verlenging). Vanaf 1 januari 2028 wordt de basisjeugdhulp door iedere gemeente afzonderlijk ingekocht, terwijl de aanvullende en hoogspecialistische jeugdhulp regionaal blijven ingekocht. Binnen de Openhouse-overeenkomst zijn 61 aanbieders gecontracteerd en actief.
- Gezinsondersteuning: een algemene voorziening voor gezinnen die tijdelijk behoefte hebben aan intensieve ondersteuning in de thuissituatie. De voorziening wordt uitgevoerd via een afzonderlijke overeenkomst en gefinancierd op basis van een vast budget (lumpsumfinanciering). De overeenkomst loopt van 1 november 2025 tot en met 31 december 2026 en kan eenmaal worden verlengd met 1,5 jaar tot 1 mei 2028.
- Hulp bij het huishouden in het hospice: een afzonderlijke overeenkomst voor het bieden van huishoudelijke ondersteuning aan gasten van Hospice Vredeborgh in Leek gedurende hun verblijf. De overeenkomst loopt tot 1 januari 2028 en is destijds onderhands gegund. Indien verlenging noodzakelijk blijkt, zal moeten worden onderzocht of een tijdelijke overeenkomst mogelijk is.

De aantallen en financiële situatie van deze huidige overeenkomsten zijn uiteengezet in bijlage 2 'Huidige situatie overzicht overeenkomst en aantallen'.

Strategisch vertrekpunt

Waar de Stip op de Horizon het gewenste toekomstbeeld beschrijft, beschrijft deze inkoopstrategie hoe de gemeente de ondersteuning organiseert, contracteert en financiert om deze beweging daadwerkelijk mogelijk te maken. De inkoopkeuzes in dit document zijn direct afgeleid van het Beleidsplan Sociaal Domein 2024 *Samen werken aan een sociaal Westerkwartier*. Centraal staan de uitgangspunten van zelf- en samenredzaamheid, vertrouwen en ondersteuning die dichtbij, vindbaar en toegankelijk is. Daarnaast het nemen en geven van verantwoordelijkheid en efficiënter

omgaan met kosten. Om deze ambities te realiseren, dient de inkoopstrategie als vertaling van de visie uit de Stip op de Horizon 2031 waar ook de transformatieopgaven in het sociaal domein in opgenomen zijn.

Met deze inkoopstrategie wil de gemeente:

- Duidelijkheid en samenhang bieden in de koers voor de komende contractperiodes;
- Outcomegericht sturen op basis van de tien maatschappelijke effectdoelen uit het Beleidsplan Sociaal Domein 2024;
- Integrale samenwerking tussen sociale basis, toegang, basisondersteuning en specialistische ondersteuning versterken;
- Financiële stabiliteit en voorspelbaarheid bevorderen;
- Duidelijkheid bieden aan inwoners en maatschappelijke partners over de toekomstige inrichting van ondersteuning binnen het sociaal domein;
- Nog beter aansluiten bij landelijke en regionale ontwikkelingen, denk aan NIJ Begun.

1.2 Totstandkoming inkoopstrategie

De inkoopstrategie is tot stand gekomen via een integraal proces waarbij nauw is samengewerkt tussen de diverse teams binnen het sociaal domein van de gemeente Westerkwartier. Om een breed draagvlak te creëren en de verbinding tussen de interne en externe context te borgen, zijn zowel interne als externe stakeholders betrokken.

- Interne stakeholders: beleidsmedewerkers, contractmanagers, inkoopadviseurs en controllers van de gemeente Westerkwartier.
    - Ook is er een interne klankbordgroep aangesteld. De klankbordgroep heeft als doel om gedurende het project actief mee te denken, feedback te geven en kennis en ervaringen vanuit verschillende disciplines binnen de gemeente in te brengen. Door collega's die niet direct deel uitmaken van het projectteam te betrekken, wordt de kwaliteit, uitvoerbaarheid en het draagvlak van het project vergroot.
- Externe stakeholders: zorgaanbieders, de Adviesraad Sociaal Domein Westerkwartier, externe verwijzers en deskundige organisaties zoals Ketenbureau i-Sociaal Domein.

De coördinatie van dit proces ligt bij de "Projectgroep Inkoop sociaal domein" van de gemeente Westerkwartier.

2. Analyse huidige situatie

Westerkwartier staat voor een groeiende en complexe maatschappelijke opgave. De druk op de toegang, de zorg en ondersteuning en de financiën neemt toe. Deze analyse beschrijft de huidige situatie en knelpunten die een nieuwe inkoopstrategie noodzakelijk maken.

2.1 Maatschappelijke factoren

De zorgvraag stijgt sneller dan het beschikbare aanbod. Hier zijn vier hoofdfactoren de aanleiding van:

- In Westerkwartier verloopt de vergrijzing sneller dan het landelijk gemiddelde. Het aandeel inwoners van 65 jaar en ouder zal naar verwachting stijgen van 23% in 2025 naar ongeveer 29% in 2050. Omdat mensen steeds ouder worden maar niet noodzakelijkerwijs in goede gezondheid, neemt het aantal inwoners met chronische aandoeningen en multimorbiditeit toe.
- Het mantelzorgpotentieel daalt richting 2040 en de instroom van vrijwilligers stagneert, terwijl de sociale basis hier juist zwaarder op leunt.
- Er is een zorgwekkende trend onder jongeren wat betreft mentale druk, stress, Social media, middelengebruik en sociaal-emotionele problemen.

- Structurele financiële tekorten in de zorg en welzijn drijven de tarieven op en bedreigen de continuïteit van de ondersteuning. Daarbij betekent langer thuis blijven wonen dat ondersteuning meer verschuift naar de leefomgeving van de inwoners zelf. Daarnaast zorgt dit ook van een verschuiving vanuit de ZVW en Wlz naar het sociaal domein.

2.2 Domein specifieke Analyse

2.2.1 Toegang en aanbod (Algemeen)

De toegang tot ondersteuning is in de basis laagdrempelig ingericht. Echter in de praktijk leiden stijgende caseloads en personeelstekorten tot ongewenste verschillen in wachttijden tussen de dorpen. Daarnaast is het aanbod breed, maar versnipperd. De samenhang tussen de sociale basis, Basisondersteuning, de Wmo en de Jeugdhulp ontwikkelen we door tot een meer integrale ondersteuning.

Ondersteuningsvragen beperken zich steeds minder tot één wet of voorziening en hebben vaak betrekking op meerdere levensdomeinen, zoals gezondheid, wonen, welzijn, inkomen en participatie. Dit vraagt om een integrale aanpak en nauwe samenwerking tussen organisaties binnen het sociaal domein.

2.2.2 Ontwikkelingen Sociaal Domein

Jeugdhulp

De situatie in de jeugdhulp is kritiek door oplopende kosten per cliënt, complexere casuïstiek en een niet-dekkend zorglandschap waardoor duurdere zorg ingezet moet worden, oorzaken hiervoor zijn:

- **Regionale druk:** De vraag naar jeugdhulp in Groningen ligt structureel hoger dan landelijk, vooral bij ambulante begeleiding en de GGZ[1].
- **Systeemknelpunten:** Door lange wachttijden in de jeugd-GGZ blijven jongeren onnodig lang in lichtere vormen van hulp, wat de druk op lokale teams verhoogt.

Samenhang en maatwerk

De hybride inkoopvorm biedt de mogelijkheid om lokaal maatwerk te combineren met regionale samenwerking en schaalvoordelen via de RIGG. Dit vraagt om goede afstemming tussen de verschillende inkooproutes en een heldere vertaling naar de uitvoering om het risico van versnippering te voorkomen. Door hierin samenhang aan te brengen, kan een herkenbaar en toegankelijk ondersteuningsaanbod voor inwoners worden gerealiseerd.

Wmo

De Wmo staat de komende jaren voor verschillende ontwikkelingen die van invloed zijn op de inrichting en inkoop van ondersteuning:

- **Beschermd thuis:** Door de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis blijven meer inwoners met een complexe ondersteuningsvraag zelfstandig wonen. Hierdoor neemt de behoefte toe aan passende begeleiding en ondersteuning in de eigen leefomgeving.
- **Samenwerken tussen medisch en sociaal domein:** Steeds meer ondersteuningsvragen moeten worden opgelost in het sociaal domein. Door vanuit dezelfde principes te werken (zo licht mogelijke vormen/arrangementen van ondersteuning inzetten waarbij formele en informele ondersteuning aanvullend worden ingezet), moet voorkomen worden dat deze zorgvragen met maatwerkvoorzieningen worden opgelost.
- **Wijzigingen in de eigen bijdrage:** De voorgenomen invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage binnen de Wmo kan gevolgen hebben voor de

[1] . Jongeren met jeugdhulp | CBS
Regionaal Jeugdrapport | Jeugdmonitor

toegankelijkheid, het gebruik en de uitvoering van Wmo-voorzieningen. De exacte uitwerking wordt landelijk nog verder uitgewerkt.
- **Toekomst huishoudelijke hulp:** Het kabinet heeft aangekondigd huishoudelijke hulp in de toekomst mogelijk meer te richten op inwoners die deze ondersteuning niet zelf, via hun netwerk of met eigen middelen kunnen organiseren. De uiteindelijke uitwerking is nog afhankelijk van landelijke besluitvorming, maar kan gevolgen hebben voor de doelgroep, omvang en uitvoering van de Wmo.

Basisondersteuning
Landelijke en lokale ontwikkelingen zorgen ervoor dat de rol van basisondersteuning de komende jaren steeds verder gaan. Enerzijds krijgt de basisondersteuning een belangrijkere rol bij preventie, vroeg te signaleren en het voorkomen van instroom in zwaardere vormen van ondersteuning. Anderzijds verschuift de rol van welzijnsorganisaties, waarbij inwoners, vrijwilligersorganisaties, verenigingen en inwonersinitiatieven worden ondersteund om zelf een grotere bijdrage te leveren aan leefbare, betrokken en zorgzame gemeenschappen.

Belangrijke ontwikkelingen zijn:
- Meer aandacht voor sterke gemeenschappen en de sociale basis: In de opdracht in 2018 hebben we nadrukkelijk gekozen voor een faciliterende rol van de basisondersteuning. Dat betekent dat niet het organiseren en uitvoeren van activiteiten centraal staat, maar dat professionals inwoners in staat stellen om zelf nieuwe initiatieven te ontwikkelen, aansluitend op hun behoefte. Wel kunnen activiteiten proactief georganiseerd worden met als doel te ontmoeten, signaleren, stimuleren of een ingang te creëren tot contact. Van professionals wordt in toenemende mate verwacht dat zij inwoners, vrijwilligersorganisaties, verenigingen, inwonersinitiatieven en informele netwerken ondersteunen, met elkaar verbinden en faciliteren bij het ontwikkelen van activiteiten en ondersteuning in de gemeenschap.
- Laagdrempelige ondersteuning dichtbij: Om de ondersteuning dichtbij inwoners te kunnen organiseren zijn er laagdrempelige en vrij toegankelijke collectieve voorzieningen nodig in verschillende dorpen. Ondersteuning dichtbij kan meer vorm krijgen als het voorliggend veld en de informele zorgstructuren beter worden benut. Er bestaan verschillende informele zorgnetwerken waarbinnen vrijwilligersorganisaties, verenigingen en kerken een belangrijke rol spelen. Het is een wens om meer inclusieve activiteiten te organiseren en voorzieningen in te richten die toegankelijk zijn voor verschillende leeftijdsgroepen. Zo ontstaat ruimte waarbij inwoners elkaar kunnen ondersteunen
- Een grotere rol voor de basisondersteuning bij mentale gezondheid: Initiatieven zoals Welzijn op Recept, het Verkennend Gesprek, voorzorggroepen en Connect bieden inwoners laagdrempelige ondersteuning bij psychosociale klachten, eenzaamheid en zingevingsvraagstukken. Daarmee draagt de basisondersteuning steeds nadrukkelijker bij aan het versterken van mentaal welzijn en het voorkomen of verminderen van een beroep op specialistische geestelijke gezondheidszorg.
- Meer verbinding tussen gezondheid en welzijn: Door ontwikkelingen zoals het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) groeit de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein. Hierdoor neemt het belang toe van een goede aansluiting tussen huisartsen, welzijnsorganisaties, vrijwilligersinitiatieven en andere partners binnen de sociale basis.
- Ontwikkeling naar stevige lokale teams: Landelijke en lokale ontwikkelingen leiden tot een beweging naar stevige lokale teams waarin kennis en expertise vanuit verschillende domeinen dichter bij inwoners wordt georganiseerd. Deze teams moeten bijdragen aan een betere verbinding tussen de sociale basis, basisondersteuning, toegang en specialistische ondersteuning. Hoewel de precieze inrichting van deze teams nog wordt uitgewerkt, is het

van belang dat de basisondersteuning voldoende flexibel is om aan te sluiten bij deze ontwikkeling.
- Collectivering van ondersteuning: Uitganspunt in de basisondersteuning is zo collectief (groepsgewijs) als mogelijk. Daar waar we dat bij de opdracht in 2018 open hebben gelaten vragen we nu om bij elke individuele vraag te kijken naar de mogelijkheden om deze collectief op te pakken. Deze ontwikkeling past bij allerlei andere bewegingen waar collectief de norm is. Het landelijk kennisinstituut Movisie[2] zegt hierover het volgende: 'Collectief werken is niet alleen efficiënter, maar kan ook effectiever zijn. Onderzoek toont aan dat inwoners zich minder gestigmatiseerd voelen. Ze ervaren dat ze niet de enige zijn met een probleem, ontdekken hun eigen kracht en bouwen aan een sociaal netwerk. Dit vergroot hun zelfredzaamheid en welzijn. Daarnaast maakt collectief werken het mogelijk om problemen eerder te signaleren en samen met partners in de wijk aan te pakken – of zelfs te voorkomen. Het versterkt de gemeenschap en draagt bij aan een duurzame sociale infrastructuur.' Daarom willen we dat er alleen in hoge uitzonderingen sprake is van een individueel aanbod, of daar is kort sprake van in aanloop naar een collectieve oplossing ("collectief, tenzij").

2.3 Financiële druk en risico's
De kosten in het sociaal domein stijgen structureel harder dan de beschikbare budgetten. De belangrijkste financiële risico's zijn:
1. Onvoorspelbare kosten door toenemende complexiteit in de casuïstiek.
2. Hogere inkooptarieven als gevolg van de krappe arbeidsmarkt.
3. Verschuiving naar zwaardere ondersteuning, doordat ondersteuning regelmatig pas wordt ingezet wanneer de problematiek al is toegenomen.
4. Verschuiving van verzekerde zorg uit het medisch domein naar het sociaal domein, afgezet tegen de sterk toenemende vergrijzing.

2.4 Juridische context en scope
De inkoop vindt plaats binnen de kaders van de Jeugdwet, Wmo 2015, Participatiewet en Wet publieke gezondheid. Op deze inkoop zijn de bepalingen van de Aanbestedingswet 2012, zoals geldend ten tijde van de aanbestedingsprocedure, van toepassing. Daarnaast wordt rekening gehouden met regionale afspraken rondom specialistische jeugdhulp en Wmo-voorzieningen.

3. Strategisch kader
We maken in dit hoofdstuk de vertaling van de landelijke kaders en lokale ambitie naar concrete sturing voor de inkoop. Waar de Stip op de Horizon beschrijft wat we willen bereiken, beschrijft dit hoofdstuk hoe we de inkoop zo inrichten dat deze resultaten daadwerkelijk worden gerealiseerd.

3.1 Aanleiding tot transformatie
De gemeente Westerkwartier staat voor de opgave om het sociaal domein verder te ontwikkelen. Landelijke ontwikkelingen, lokale ambities, regionale samenwerkingsafspraken en financiële uitdagingen vragen om een toekomstbestendige inrichting van de basisondersteuning, Wmo en jeugdhulp. Deze ontwikkelingen vormen de aanleiding voor de transformatie zoals beschreven in dit hoofdstuk.

3.1.1 Landelijke kaders
Naast de maatschappelijke factoren (zie 2.1.1) zijn er ook nog landelijke kaders binnen het sociaal domein die vragen om een verdere transformatie van ondersteuning en zorg. Belangrijke ontwikkelingen zijn:

[2] Home | Movisie

- Hervormingsagenda Jeugd: De Hervormingsagenda Jeugd zet in op ondersteuning die eerder, dichter bij gezinnen en meer integraal wordt georganiseerd gericht op het versterken van de normale ontwikkeling van kinderen en gezinnen. Preventie, vroegsignalering en de inzet van stevige lokale teams staan hierbij centraal. Tegelijkertijd moet specialistische jeugdhulp beter beschikbaar blijven voor kinderen met de meest complexe problemen, onder meer door scherpere afbakening, betere samenwerking en vermindering van administratieve lasten en blijft regionale samenwerking van belang.
- Toekomstscenario: Het Toekomstscenario moet zorgen voor meer samenhang in hulp en bescherming aan kinderen, gezinnen en huishoudens in onveilige situaties.
  Ieder kind, gezin of huishouden krijgt één vast aanspreekpunt en één plan. Professionals vanuit verschillende organisaties werken nauwer samen rondom het gezin: geen estafettemodel maar daadwerkelijk samen rondom de inwoner. Dit moet leiden tot snellere hulp, betere veiligheid voor kinderen gen gezinnen, minder ingrijpende beschermingsmaatregelen en meer transparantie naar de betrokken inwoners.
- AZWA: Door het AZWA groeit de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein. Hierdoor krijgen welzijn, preventie, mentale gezondheid en de lokale basisinfrastructuur een belangrijkere rol.
- Hoofdlijnenakkoord ouderen (HLO): Met het HLO wordt ingezet op een toekomstbestendige ouderenzorg, waarbij de nadruk ligt op het opnieuw in staat stellen, mantelzorgondersteuning en de inzet van technologie. Het akkoord wo; de toegankelijkheid van de Wlz waarborgen voor de meest kwetsbaren en meer ruimte creëren voor maatwerk. Daarnaast start een verkenning om de versnippering tussen de Wmo, Zvw en Wlz tegen te gaan en de zorgwetten beter op elkaar af te stemmen.
- Ontwikkelingen in de huishoudelijke hulp: Het kabinet heeft aangekondigd de toegang tot huishoudelijke hulp te willen beperken voor inwoners die deze ondersteuning zelf kunnen organiseren, via hun netwerk kunnen regelen of zelf kunnen bekostigen. Dit kan gevolgen hebben voor de doelgroep, omvang en inrichting van de ondersteuning binnen de Wmo.
- Ontwikkelingen rondom eigen bijdragen: Voor de Wmo wordt gewerkt aan een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage. Voor de Jeugdwet wordt landelijk gesproken over de mogelijke invoering van een eigen bijdrage, maar de uitwerking hiervan bevindt zich nog in een verkennende fase.

3.1.2 Lokale beleidskaders

De gemeente Westerkwartier heeft haar ambities voor het sociaal domein uitgewerkt in het beleidsplan *Samen werken aan een sociaal Westerkwartier*, *Stip op de Horizon* en het *coalitieakkoord 2026-2030*. Deze drie documenten vormen samen een belangrijk inhoudelijk kader voor de lokale inkoop van basisondersteuning, Wmo en basisjeugdhulp. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- Veerkrachtige inwoners en gemeenschappen: Inwoners zijn zoveel mogelijk zelf en samen met hun netwerk in staat hun leven vorm te geven en uitdagingen het hoofd te bieden. De gemeente zet in op het versterken van gemeenschappen, normale ontwikkeling, de sociale basis en informele netwerken.
- Ondersteuning dichtbij inwoners: Ondersteuning wordt zoveel mogelijk dichtbij, toegankelijk en passend georganiseerd. Preventie, vroeg te signaleren en het voorkomen van zwaardere vormen van ondersteuning spelen hierbij een belangrijke rol.
- Meer samenhang en integraliteit: Inwoners ervaren ondersteuning niet vanuit verschillende regelingen of organisaties, maar vanuit hun eigen situatie. Dit vraagt om samenwerking tussen organisaties en een integrale benadering van ondersteuningsvragen.
- Van zorgen voor naar samen mogelijk maken: De rol van professionals verschuift steeds meer van uitvoeren naar ondersteunen, verbinden en faciliteren. Daarbij wordt nadrukkelijk aangesloten bij de kracht van inwoners, vrijwilligersorganisaties, verenigingen en inwonersinitiatieven.

3.1.3 Financiële kaders

De financiële positie van de gemeente Westerkwartier is op dit moment gezond, maar het meer jaren beeld staat onder druk door stijgende kosten in het sociaal domein, ontwikkelingen in het gemeentefonds, inflatie en een omvangrijke investeringsagenda. Financiële houdbaarheid is daarom een belangrijk uitgangspunt voor de verdere transformatie van het sociaal domein en de inrichting van de nieuwe inkoop. Belangrijke ontwikkelingen zijn:

- **Coalitieakkoord 2026-2030:** Het coalitieakkoord benoemt de noodzaak van een brede efficiëntieslag binnen het sociaal domein. Daarbij wordt ingezet op doelmatige ondersteuning, vergroting van het kostenbewustzijn en het beheersbaar houden van de uitgaven, zonder de toegankelijkheid en kwaliteit van ondersteuning uit het oog te verliezen.
- **Financieel kader Wmo:** De Wmo-uitgaven staan al meerdere jaren onder druk door een groeiende ondersteuningsvraag en stijgende kosten. Tegelijkertijd kunnen landelijke ontwikkelingen, zoals de invoering van een inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage en veranderingen in de toegang tot huishoudelijke hulp, gevolgen hebben voor de omvang en inrichting van de ondersteuning.
- **Financieel kader Jeugd:** Ook binnen de jeugdhulp blijft de financiële druk groot. De Hervormingsagenda Jeugd richt zich daarom niet alleen op betere en passende ondersteuning, maar ook op het verbeteren van de financiële houdbaarheid van het jeugdstelsel. Dit vraagt om een sterke lokale basis, tijdige ondersteuning en een doelmatige inzet van specialistische hulp.
- **Financieel kader AZWA:** in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord worden afspraken gemaakt die invloed hebben op de inzet van de welzijnsorganisatie.
- **Financieel kader Nij Begun:** In Nij Begun worden afspraken gemaakt die invloed hebben op de inzet van de welzijnsorganisaties.

3.2 Uitgangspunten voor deze inkoop

Om bovenstaande kaders niet alleen als visie te laten bestaan, zijn de volgende richtinggevende uitgangspunten voor de inkoop opgesteld:

- De inkoop ondersteunt de gewenste transformatie binnen het sociaal domein;
- Bij de verdere uitwerking van de inkoop worden keuzes gemaakt op basis van prioriteit, haalbaarheid en uitvoerbaarheid;
- Contracten bieden ruimte voor doorontwikkeling, flexibiliteit, uitbreiding taken/opdrachten en bijsturing gedurende de looptijd.
- De inkoop houdt rekening met de ontwikkeling naar stevige lokale teams. Hoewel de precieze inrichting hiervan nog nader wordt uitgewerkt, biedt de overeenkomst ruimte om de samenwerking, rollen en werkwijzen gedurende de looptijd verder te ontwikkelen en waar nodig aan te passen aan nieuwe inzichten;
- De inkoopsystematiek sluit aan bij de lokale situatie en biedt ruimte voor een zorgvuldige overgang naar nieuwe contracten;
- De beschikbare tijd en capaciteit vragen om een eenvoudige en pragmatische inrichting van de inkoop;
- Duurzame betaalbaarheid vormt een belangrijk uitgangspunt bij de inrichting van de lokale inkoop;
- De inkoopsystematiek ondersteunt datagedreven werken en maakt monitoring en sturing op resultaten mogelijk;
- Administratieve lasten voor aanbieders en gemeente worden zoveel mogelijk beperkt;
- Bij de inrichting van de inkoop blijft ruimte bestaan voor lokale en dorpse verschillen, zodat ondersteuning kan blijven aansluiten bij de kenmerken van de verschillende kernen;

- De continuïteit van ondersteuning voor inwoners staat voorop. Indien sprake is van een overdracht tussen aanbieders, wordt ingezet op een zorgvuldige overgang waarbij eventuele gevolgen voor inwoners zoveel mogelijk worden beperkt.
- Bij de inrichting van de inkoop wordt expliciet ruimte gehouden voor vrijwilligersorganisaties, verenigingen, mantelzorgers en lokale inwonersinitiatieven als onderdeel van de sociale basis. Professionele ondersteuning sluit hierop aan en versterkt deze waar mogelijk, zonder informele inzet te overbelasten.

3.3 Principes en inkoopdoelen

Om de sociale basis in Westerkwartier toekomstbestendig te maken, sturen we bij de inkoop op zes leidende principes. Deze keuzes zijn een direct antwoord op de maatschappelijke trends en knelpunten die in de analyse (hoofdstuk 2) zijn beschreven.

De zes leidende principes hiervoor zijn:

1. Nabijheid en toegankelijkheid: ondersteuning is dichtbij inwoners georganiseerd, sluit aan bij de leefwereld van inwoners en is vindbaar en laagdrempelig.
2. Zelfredzaamheid, van betekenis zijn en eigen kracht: de focus ligt op het versterken van het vermogen van inwoners om zaken zelf of samen met hun netwerk op te lossen. De gemeente faciliteert en stimuleert hierbij eigen initiatieven.
3. Normaliseren: ondersteuning vanuit de sociale basis wordt zoveel mogelijk gezien als onderdeel van het gewone dagelijkse leven en sluit aan bij wat inwoners zelf, met hun netwerk of binnen de gemeenschap kunnen organiseren.
4. Preventieve werking: basisondersteuning heeft een belangrijke preventieve functie door vroegtijdig te signaleren en lichte ondersteuning te bieden, zodat zwaardere hulp waar mogelijk wordt voorkomen. Daarnaast kan basisondersteuning aanvullend worden ingezet naast zorgtrajecten.
5. Collectief, tenzij: collectieve voorzieningen zijn in principe voorliggend op individuele ondersteuning. Daarbij blijft het uitgangspunt dat de gekozen ondersteuning passend is bij de situatie en behoefte van de inwoner.
6. Positieve gezondheid; uitgaan wat wel kan en mogelijk is. Het gewone leven als uitgangspunt nemen (de-medicaliseren).

De bovenstaande principes vertalen we naar de volgende vier doelen:

- Waarborgen van een volledige geografische dekking: Het realiseren van een aanbod dat in alle kernen van de gemeente toegankelijk is, met specifieke aandacht voor de bereikbaarheid in het buitengebied.
- Versterken van de integrale keten door integraal samen te werken: het creëren van een naadloze overgang tussen basisondersteuning, toegang en geïndiceerde hulp. Partners in de basis worden geacht actief bij te dragen aan domein overstijgend werken.
- Realiseren van duurzame betaalbaarheid: De inkoop is zodanig ingericht dat de kosten beheersbaar blijven, terwijl de preventieve waarde van de sociale basis wordt gemaximaliseerd om instroom in zwaardere zorg te beperken.
- Data gedreven sturing zonder regeldruk: Het opzetten van een monitoringsysteem dat inzicht geeft in de effectiviteit en het gebruik van voorzieningen, zonder dat dit leidt tot een toename van de administratieve lasten voor de uitvoerende partners.

3.4 Samenwerking, sturing en monitoring

Om de ambities uit de *Stip op de Horizon* te realiseren, wordt ingezet op professioneel opdrachtgeverschap, gelijkwaardige samenwerking, kennisdeling en continue ontwikkeling. Deze samenwerking rust op een fundament van wederzijds vertrouwen en een langetermijnperspectief, waarbij wordt erkend dat maatschappelijke transformaties tijd kosten.

Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein werken de gemeente en aanbieders samen aan passende, toegankelijke en kwalitatief goede ondersteuning voor inwoners. Om dit beschikbaar te maken is een passende governance belangrijk, waarbij transparantie over processen en resultaten de basis vormt voor een open dialoog. Dit betekent dat niet alleen wordt gestuurd op het naleven van contractuele afspraken, maar ook ruimte wordt geboden om gezamenlijk te leren, signalen uit de praktijk te benutten en waar nodig de dienstverlening verder te ontwikkelen. De opgebouwde kennis van inwoners, de lokale context en de uitvoering van zorg en ondersteuning vormt hierbij een belangrijke basis voor het strategisch partnerschap.

Monitoring en contractmanagement zijn daarom niet uitsluitend gericht op controle en verantwoording, maar ook op het volgen van de kwaliteit en effectiviteit van de ondersteuning, het gezamenlijk duiden van ontwikkelingen en het tijdig bijsturen waar dat nodig is. Op deze manier ontstaat een duurzame samenwerking waarin gemeente en aanbieders vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en expertise gezamenlijk bijdragen aan de ambities van de gemeente Westerkwartier en de ondersteuning van onze inwoners.

3.4.1 Samen leren

We sturen niet op strikte naleving van een vinklijst, maar werken volgens een lerende cyclus:

- Plannen: afspraken maken over de beoogde resultaten (KPI's), effectdoelen en wijze van monitoring.
- Monitoren: periodiek inzicht verkrijgen in het gebruik, bereik en de resultaten van ondersteuning.
- Evalueren: gezamenlijk reflecteren op de voortgang, behaalde resultaten en eventuele knelpunten.
- Bijsturen: waar nodig afspraken, werkwijzen of samenwerkingsafspraken aanpassen binnen de kaders van de overeenkomst.

3.4.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Professioneel opdrachtgeverschap vraagt om een duidelijke verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de betrokken partijen. Daarbij worden de volgende rollen onderscheiden:

- Gemeente in de rol als opdrachtgever: stelt beleidskaders vast, voert contractmanagement uit, verstrekt financiële middelen, bewaakt de financiële en inhoudelijke kaders, houdt toezicht, zorgt voor proces van verantwoording en monitort de voortgang op de afgesproken resultaten.
- Gemeente in de rol als toegang (regisseur): signaleert of de ondersteuning aansluit bij de behoeften van inwoners en brengt signalen uit de uitvoeringspraktijk onder de aandacht van beleid en contractmanagement.
- Gemeente als strategisch partner: naast opdrachtgever willen we voor onze aanbieders strategische partner zijn in het sociaal domein. Dat wil zeggen dat we op basis van gelijkwaardigheid een gedeelde verantwoordelijkheid hebben in het aanpakken van maatschappelijke opgaven. Dat doen we vanuit een gedeelde visie en urgentie en het bundelen van krachten wat leidt tot betere beleidsaansluiting bij de praktijk, innovatie en effectievere ondersteuning in de sociale basis. Hiermee vindt een verschuiving plaats naar meer opgavegericht werken, meer de focus op de inhoudelijke impact en welzijn van de inwoner en inhoudelijke verdieping door het uitwisselen van kennis en het komen tot gezamenlijke oplossingen.
- Aanbieders (opdrachtnemer): leveren kwalitatief passende ondersteuning, dragen bij aan de overeengekomen doelstellingen en verstrekken de informatie die nodig is voor monitoring en evaluatie.

3.4.3 Meetinstrumenten (KPI's)

Monitoring ondersteunt het inzicht in de mate waarin de doelstellingen van het sociaal domein worden gerealiseerd. Hierbij wordt gebruikgemaakt van beschikbare managementinformatie, contractgegevens, ervaringsgegevens van inwoners en andere relevante informatiebronnen. De monitoring sluit zoveel mogelijk aan bij de effectdoelen uit het Beleidsplan Sociaal Domein 2024. Het uitgangspunt is dat niet uitsluitend wordt gekeken naar productiegegevens, zoals aantallen uren of trajecten, maar ook naar de bijdrage die ondersteuning levert aan de maatschappelijke doelen en de kwaliteit van leven van inwoners. De monitoring dient aan te sluiten bij de Monitor Sociaal Domein, deze monitor is op dit moment (q3 2026) in wording en zal in Q4 2026 worden opgeleverd.

4. Wmo en Jeugdhulp

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de overeenkomsten voor Wmo en Jeugdhulp.

De indeling per overeenkomst is in bijlage 2 opgenomen.
In deze inkoopstrategie wordt specifiek nadruk gelegd om onderstaande twee overeenkomsten.

	GOH-overeenkomst*	**SAS-overeenkomst****
Aantal hoofdaanbieders	61	2
Wmo-producten	• Individuele begeleiding tot 75 jaar • Dagbesteding tot 75 jaar • Vervoer dagbesteding tot 75 jaar	• Huishoudelijke hulp • Individuele begeleiding vanaf 75 jaar • Dagbesteding vanaf 75 jaar • Vervoer dagbesteding vanaf 75 jaar
Jeugdproducten	• Individuele begeleiding basis • Gezinsbegeleiding basis • Groepsbegeleiding basis	Niet van toepassing
Huidige einddatum	31-12-2027	31-12-2027
Beschikbare verlengingsoptie	12 maanden t/m 31-12-2028	Contractueel: 1x 24 maanden t/m 31-12-2029
		Bespreekbaar: 2 x 12 maanden

*De volledige naam voor de GOH- (Gesloten Open House) overeenkomst is: ondersteuning voor kinderen, jongeren en (jong) volwassenen vanaf 18 jaar tot 75 jaar (Zorg in natura) in het kader van de Wmo en de Jeugdwet.
**De volledige naam voor de SAS- (Sociale en andere specifieke diensten) overeenkomst is: Specialistische ondersteuning aan ouderen (Zorg in Natura) en Hulp bij het Huishouden vanaf 18 jaar (Zorg in Natura).

Verlenging overeenkomsten

- GOH overeenkomst (Ondersteuning voor kinderen, jongeren en (jong) volwassenen vanaf 18 jaar tot 75 jaar (Zorg in natura) in het kader van de Wmo en de Jeugdwet) -> verlenging van een jaar tot 1 januari 2029
- SAS-overeenkomst (Specialistische ondersteuning aan ouderen (Zorg in Natura) en Hulp bij het Huishouden vanaf 18 jaar (Zorg in Natura) -> verlenging van een jaar tot 1 januari 2029. Voor deze verlenging is instemming van de aanbieders (2) nodig. De verlengingsoptie welke contractueel overeengekomen is 1x 24 maanden, om de looptijd gelijktijdig te laten lopen met de GOH overeenkomst is instemming van aanbieders nodig om de verlengingsoptie aan te passen van 1x 24 maanden naar (mogelijk) 2 x 12 maanden.

Motivatie verlenging overeenkomsten

- Kabinetsvoornemen huishoudelijke hulp (Wmo): door de contracten met één jaar te verlengen ontstaat naar verwachting meer duidelijkheid over het Kabinetsvoornemen rondom de huishoudelijke hulp en de gevolgen daarvan voor gemeenten. Dit voorkomt dat er nu een meerjarige inkoop wordt uitgevoerd terwijl de landelijke kaders mogelijk wijzigen.
    - Het betreft het kabinetsvoornemen om huishoudelijke hulp grotendeels uit de Wmo te halen per 1 januari 2029.

- Regionale afspraken Jeugd: Regionaal is afgesproken om de jeugdhulp per 1 januari 2028 opnieuw ingekocht te hebben. In 2028 is er dan ruimte om de overgang naar de nieuwe inrichting zorgvuldig vorm te geven.

5. Basisondersteuning
In dit hoofdstuk wordt de vertaling gemaakt voor specifiek de basisondersteuning.

Definitie basisondersteuning
Basisondersteuning in het sociaal domein omvat de toegankelijke, algemene voorzieningen en lichte ondersteuning die gemeenten en maatschappelijke partners bieden om zelfredzaamheid en participatie van inwoners te bevorderen. Het vormt de basislaag voor zorg, welzijn, werk en jeugd, gericht op het voorkomen van zwaardere zorg en het versterken van de lokale sociale structuur. Kernaspecten van de basisondersteuning zijn:

1. Locatie en toegankelijkheid: Het gaat om laagdrempelige voorzieningen in de buurt, zoals welzijnswerk, buurtteams, vrijwilligerssteunpunten en mantelzorgondersteuning.
2. Zelfredzaamheid en hechte gemeenschappen: inwoners krijgen de ruimte om eigen initiatieven te ontwikkelen.
3. Preventie: Voorkomen dat problemen verergeren en zwaardere, dure zorg (maatwerkvoorzieningen) nodig is.

De basisondersteuning is verankerd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet, de Participatiewet en de Wet Publieke Gezondheid (WPG).

De huidige situatie van de Basisondersteuning is uiteengezet in bijlage 2 ‘Huidige situatie overzicht overeenkomst en aantallen’.

5.1 Scope Basisondersteuning
De basisondersteuning vormt een belangrijk onderdeel van het sociaal domein. De ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen kracht van inwoners, het bevorderen van zelfredzaamheid, het gewone leven en samenredzaamheid, het stimuleren van gezondheid en welzijn, het versterken van de sociale basis en het voorkomen van zwaardere vormen van zorg en ondersteuning waar dat mogelijk is. De ondersteuning wordt dichtbij inwoners georganiseerd, zoveel mogelijk in hun leefwereld en sluit aan bij de vragen, behoeften en mogelijkheden van inwoners en gemeenschappen.

De huidige scope van inkoopopdracht voor de basisondersteuning is beschreven in bijlage 3 'Scope Basisondersteuning Gemeente Westerkwartier.

5.2 Inkoopkeuzes
De uitgangspunten en inkoopdoelen worden vertaald naar de volgende inkoopkeuzes binnen de Basisondersteuning, waarbij 7 keuzes worden toegelicht.

Marktanalyse
Wijze van contracteren/inkoopvorm
Aantal aanbieders
Contractduur + verlenging
Bekostiging
Toegang
Perceelindeling

Marktanalyse
De markt voor Basisondersteuning is relatief beperkt. Er is een klein aantal partijen dat beschikt over de benodigde kennis, ervaring en capaciteit om de volledige opdracht uit te voeren. Daarnaast vraagt de opdracht om een brede expertise op het gebied van preventie, ondersteuning en

samenwerking binnen het lokale netwerk, waardoor niet alle partijen hiervoor in aanmerking komen.

Ter voorbereiding op de inkoop is een marktconsultatie uitgevoerd. Met deze consultatie is opgehaald hoe de markt aankijkt tegen de voorgenomen opdracht, de uitvoerbaarheid van de gestelde eisen en de gekozen inkooprichting. Vier partijen hebben zich aangemeld voor deze marktconsultatie, met vier partijen is een marktconsultatie gesprek gevoerd.

Van de geraadpleegde partijen blijkt één partij, naast de huidige opdrachtnemer, over de benodigde expertise en ervaring te beschikken om de basisondersteuning zelfstandig uit te voeren. Deze partij heeft echter aangegeven geen uitgesproken ambitie te hebben om haar werkgebied uit te breiden naar nieuwe regio's en zich terughoudend op te stellen in situaties waarin de ondersteuning al naar tevredenheid is georganiseerd.

Een andere partij ziet dergelijke opdrachten voornamelijk als onderdeel van een bredere marktverkenning en zou voor uitvoering afhankelijk zijn van samenwerking met andere partijen. De laatste partij beschikt niet over de mogelijkheden om de gevraagde basisondersteuning voor de gemeente Westerkwartier te verzorgen en nam deel vanuit een oriënterend perspectief.

Beeld van de markt
De marktconsultatie bevestigt het beeld van een relatief beperkte markt, waarin het aantal partijen dat de opdracht zelfstandig kan uitvoeren gering is. Hoewel er interesse bestaat in de opdracht, lijkt de bereidheid van potentiële aanbieders om actief toe te treden tot deze regio beperkt. Dit leidt tot de verwachting dat de mate van concurrentie bij een eventuele aanbestedingsprocedure waarschijnlijk beperkt zal zijn.

Wijze van contracteren/inkoopvorm
Aan de hand van uitkomsten van de marktconsultatie is een Overeenkomst van opdracht via vrijwillige transparantie (art. 4.16 Aw 2012) passend als inkoopvorm.
De gemeente heeft de intentie om een overeenkomst van opdracht te sluiten met Sociaal Werk De Schans. De reden voor een nieuwe overeenkomst met Sociaal Werk de Schans is gelegen in de continuïteit van de dienstverlening, de bewezen kwaliteit van de huidige dienstverlening en de positieve ervaringen met de bestaande samenwerking.
De huidige dienstverlening sluit aan bij de gestelde doelstellingen en voldoet aan de verwachtingen ten aanzien van kwaliteit, betrouwbaarheid en uitvoering. Daarnaast is de samenwerking met de huidige contractpartner naar tevredenheid verlopen, waarbij sprake is van een constructieve samenwerking.

Via een vrijwillige transparantie (art. 4.16 Aw 2012) op grond van de uitzondering technische redenen (art. 2.32 Aw 2012) wordt het voornemen op TenderNed gepubliceerd met een wachttermijn van twintig kalenderdagen. Wanneer er binnen de wachttermijn geen bezwaren worden ingediend, kan de overeenkomst met De Schans worden afgesloten.

Aantal aanbieders
De overeenkomst wordt met één partij afgesloten.

Contractduur + verlenging
De Initiële looptijd van de nieuwe overeenkomst is 6 jaar, waarbij een verlengingsoptie mogelijk is van 2x 2 jaar. De startdatum van de overeenkomst is 1 januari 2028.

Voor deze relatief lange contractduur is bewust gekozen om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners te waarborgen. Een langdurige samenwerking biedt de ruimte om duurzame relaties met inwoners op te bouwen en te behouden. Dit is van belang voor inwoners die gebruikmaken van de basisondersteuning, omdat een vertrouwde en stabiele dienstverlening bijdraagt aan toegankelijkheid, vertrouwen en passende ondersteuning.

Daarnaast stelt een langere contractperiode de aanbieder in staat om kennis op te bouwen van de lokale situatie, de behoeften van inwoners en de wijze waarop de zorg en ondersteuning binnen de gemeente Westerkwartier wordt georganiseerd. Deze opgebouwde kennis en ervaring dragen bij aan een effectieve en efficiënte uitvoering van de dienstverlening. Een stabiele uitvoeringspraktijk voorkomt bovendien onnodige wisselingen van aanbieders en daarmee mogelijke verstoring van bestaande relaties tussen inwoners, professionals en het lokale netwerk.

De gekozen looptijd biedt ten slotte voldoende ruimte om gezamenlijk te investeren in de verdere ontwikkeling en verbetering van de dienstverlening en om te bouwen aan een duurzaam en strategisch partnerschap tussen de gemeente en de gecontracteerde aanbieder. Een langdurige samenwerking maakt het mogelijk om vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid en gezamenlijke ambities in te spelen op ontwikkelingen en opgaven binnen het sociaal domein, kennis en expertise te delen en de dienstverlening continu te verbeteren. De verlengingsopties bieden daarbij de mogelijkheid om een succesvol strategisch partnerschap verder te verdiepen en voort te zetten, wanneer dit aansluit bij de gemeentelijke ambities en de behoeften van inwoners.

Bekostiging
Voor de basisondersteuning kiezen we (net als in 2018) voor lumpsumfinanciering. Hierbij ontvangt de uitvoerende organisatie een vast budget om de maatschappelijke doelen te bereiken.
Deze vorm biedt ruimte om flexibel in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen en te sturen op maatschappelijke effecten, in plaats van op aantallen activiteiten of trajecten.

Lumpsumfinancieringen biedt voordelen door de integrale bekostiging in één totaalbedrag. De voornaamste voordelen zijn:

- Grote beleidsvrijheid waardoor organisaties zelf kunnen bepalen hoe de middelen worden ingezet en meer autonomie voor de professionals in de basisondersteuning;
- Minder administratieve lasten;
- De mogelijkheid om financiële middelen efficiënter, effectiever en flexibeler in te zetten op basis van gesignaleerde behoeften (daadwerkelijk doen wat nodig is);
- Focus op resultaat en maatschappelijke impact in plaats van productie (activiteiten, inspanningen).
- Vertrouwen en maatschappelijke resultaten staan bij lumpsumfinanciering centraal. We sturen op inhoud,

Toegang
De toegang sluit aan bij de ontwikkeling naar stevige lokale teams.
Een Stevig Lokaal Team is een laagdrempelig en wijk- of gebiedsgericht team van professionals met een brede mix van vaardigheden en expertise. Het team functioneert als het eerste aanspreekpunt in de buurt voor inwoners en gezinnen met vragen over opvoeden, zorg, welzijn of veiligheid.

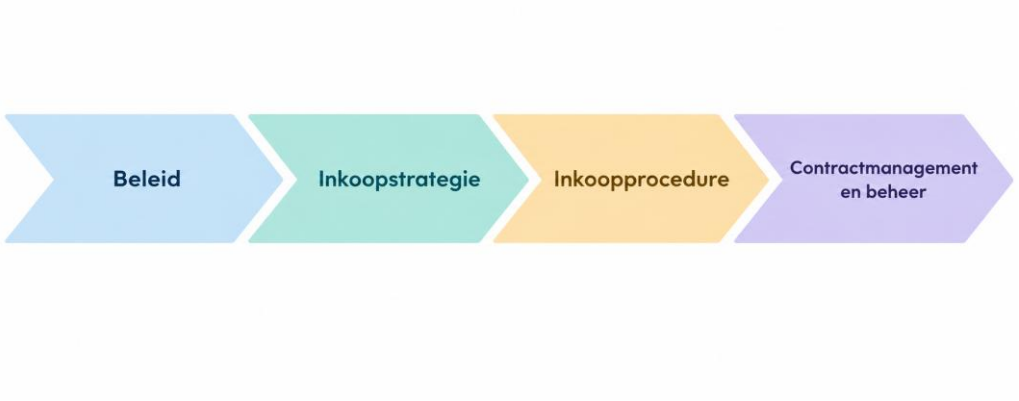
Zij vormen het herkenbare en laagdrempelige aanspreekpunt voor inwoners met vragen op het gebied van opgroeien en opvoeden, gezondheid, welzijn, participatie, bestaanszekerheid, wonen en zelfredzaamheid. Vanuit de leefwereld van inwoners verbinden zij de sociale basis, de basisondersteuning, aanvullende ondersteuning en specialistische voorzieningen tot één samenhangende ondersteuning.

Ín de opdrachtomschrijving aan de aanbieder zullen voorwaarden worden opgenomen om de ontwikkeling naar het stevige lokale team samen met de aanbieder vorm te geven.

Perceelindeling
Er worden geen percelen toegepast; de opdracht wordt als één geheel in de markt gezet. Dit betekent dat één opdrachtnemer verantwoordelijk is voor de uitvoering van de volledige opdracht.

6. Inkoopproces

Na het besluitvormingstraject zal de inkoopprocedure worden opgestart (zie figuur 1). Dit begint met het formuleren van de opdracht. Op basis van deze opdrachtformulering zullen de zorgaanbieders geconsulteerd worden om een verdere verfijning van de opdracht te verkrijgen. Waarna de verdere invulling van de inkoopprocedure wordt door lopen. Het afronden van de inkoopprocedures markeert niet het einde, maar het begin van de implementatiefase gevolgd door de uitvoeringsfase (start van de overeenkomsten). In implementatie fase staan implementatie en de opstart van (nieuwe) samenwerking centraal. Vervolgens zal middels contractmanagement en contractbeheer monitoring plaatsvinden.

Figuur 1: De vier fasen van het inkoopproces

Onderstaand is het verloop van het inkoopproces in de tijd weergegeven.

Activiteit	Datum
Besluitvorming inkoopstrategie	
Behandeling inkoopstrategie Adviesraad Sociaal Domein	05-10-2026
Besluitvorming Inkoopstrategie College B&W	20-10-2026
Ter kennisname Inkoopstrategie Gemeenteraad	18-11-2026
Basisondersteuning	
Voorbereiden inkoopprocedure Basisondersteuning	Oktober en November
Publicatie Inkoop Basisondersteuning	November (na besluitvorming)
Afronding inkoop (bij geen bezwaar vrijwillige transparantie)	Februari 2027

7. Aanpalend beleid

Bij de uitvoering van deze inkoopstrategie is aanpalend gemeentelijk beleid van toepassing, waaronder Social Return on Investment (SROI) en de Wet Bibob.

SROI draagt bij aan de maatschappelijke doelstellingen van de gemeente door aanbieders te stimuleren een bijdrage te leveren aan arbeidsparticipatie en inclusie voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De Wet Bibob kan worden ingezet om de integriteit van zorgaanbieders te toetsen en het risico te verkleinen dat gemeentelijke middelen terechtkomen bij partijen die zich bezighouden met of profiteren van criminele activiteiten. De wijze waarop SROI en Bibob binnen deze inkoop worden toegepast, wordt uitgewerkt binnen de kaders van het gemeentelijke beleid in de aanbestedingsprocedure.

8. Risico's

Deze inkoopstrategie beschrijft de voorgenomen inrichting van de inkoop binnen het sociaal domein en vormt het uitgangspunt voor de verdere uitwerking van de aanbestedingstrajecten. Daarbij zijn nog verschillende keuzes nader uit te werken en vraagt de implementatie om zorgvuldige voorbereiding en voldoende capaciteit. Ten aanzien van het vervolg van het inkoopproces zijn verschillende inhoudelijke risico's en procesrisico's geïdentificeerd. Deze worden hieronder nader toegelicht.

Inhoudelijke risico's

Risico	Beheersmaatregel
Er worden naar aanleiding van de vrijwillige transparantie bezwaren ingediend door marktpartijen. Dit kan ertoe leiden dat de voorgenomen wijze van contractering niet kan worden voortgezet en dat alsnog een Europese aanbestedingsprocedure moet worden doorlopen. Dit kan gevolgen hebben voor de planning, capaciteit en beoogde ingangsdatum van de nieuwe contracten.	De vrijwillige transparantie wordt zorgvuldig en juridisch onderbouwd gepubliceerd, waarbij de gekozen contracteringswijze en motivering duidelijk worden toegelicht. Indien binnen de daarvoor geldende termijn bezwaren worden ingediend, worden deze juridisch beoordeeld. Wanneer uit deze beoordeling blijkt dat een Europese aanbesteding noodzakelijk is, wordt de aanbestedingsprocedure tijdig opgestart en wordt de planning hierop aangepast. Hierbij wordt rekening gehouden met de continuïteit van ondersteuning en zorg voor inwoners.
De uitgaven binnen het sociaal domein ontwikkelen zich sneller dan de beschikbare financiële middelen.	Financiële ontwikkelingen worden periodiek gemonitord zodat tijdig bestuurlijke keuzes kunnen worden gemaakt en waar nodig kan worden bijgestuurd.
Niet alle beoogde ontwikkelingen en verbeteringen kunnen binnen één contractperiode worden gerealiseerd.	Prioriteiten worden vooraf vastgesteld. Ontwikkelingen die niet binnen de eerste contractperiode kunnen worden gerealiseerd, worden opgenomen in een meerjarige ontwikkelagenda. Ook is er ruimte binnen de overeenkomst waar bij ontwikkelingen binnen een bandbreedte gerealiseerd kunnen worden.
Vertraging in besluitvorming of nadere uitwerking van keuzes leidt tot druk op de planning van het inkoopproces.	Door middel van strakke voortgangsbewaking, duidelijke mijlpalen en tijdige escalatie wordt gestuurd op het behalen van de planning. Indien niet alle inhoudelijke keuzes tijdig kunnen worden geconcretiseerd, wordt waar mogelijk ruimte in de overeenkomsten opgenomen om ontwikkelingen en nadere afspraken gedurende de looptijd verder uit te werken.

Procesrisico's

Risico	Beheersmaatregel
Nieuwe inzichten of ontwikkelwensen leiden tot vertraging van het inkoopproces.	Vooraf worden duidelijke besluitmomenten en termijnen vastgesteld. Ontwikkelingen die niet meer binnen het aanbestedingsproces kunnen worden meegenomen, worden opgenomen in een ontwikkelagenda voor de implementatie- en door ontwikkel fase.

9. Bijlagen

Bijlage 1: Stip op de Horizon Sociaal Domein
Bijlage 2: Huidige situatie overeenkomsten en aantallen
Bijlage 3: Huidige scope Basisondersteuning Gemeente Westerkwartier